

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR, A BORGAZDASÁG, AZ IDEGENFORGALOM ÉS A PINCÉREK ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

SZERKESZTŐ: DR. CSIZMADIA IMRE. = SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VIII. KER. GYULAI PÁL-UTCA 9. SZÁM

A

SZENT ISTVÁN

Duplamalátásört

Világszerte utánozzák.

Gyártja:

A Kőbányai Polgári Serfőző r.-t. Budapest-Kőbánya.

BUDIK GYÖRGY

szálloda, kávéház és
vendéglői ügynökség.

Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 21.

Szakmabeli tranzakciók és bankkölcsönök lebonyolítása. o

Az ország összes eladó üzletei nyilvántartva.

NAGY JÓZSEF

tudakozó irodája és országos adás-vételi iroda
Budapest, VII., Bethlen-utca 6. sz.

- A legmegbízhatóbb vállalat. Törvény-
székieg bejegyzelt cég. Közvetít úgy el-
adásra, mint bérbe és elszámolásra
szállodát, vendéglőt, kávéházat, min-
denféle üzletet és ingatlanokat. —

Jogügyletekben díjtalan felvilágosítás.

„TÁTRA“

kartelen kívüli szikvizgyár

Budapest, IX. ker., Gyep-utca 28. sz.

Telefon József 3-48. és József 76-57.

Megszabadultak a vendéglősök a kartel lidércnyomásától a szikvizellátás terén. Minden vendéglős beszerezheti szikvizükségletét a kartelen kívüli szikvizgyártótól. Megrendelhető a „TÁTRA“ szikvizgyár helyiségeiben. A gyár vezetőisége **Schmidt János** és **Zsin Gyula** vendéglős kartársak.

SILBERMANN és BIHARI

Alapítva 1885. Nagyvárad, Kapucinus-utca 8. Telefon 247.

Magyarország egyik legregibb

pincérügynökségi irodája

Személyzet elhelyezés. — Üzletek és ingatlanok adás-vételének közvetítése. — Banktranzakciók. —

Ungár, Horti és Társa

Budapest, VIII., József-körut 11 sz.

Szakmabeli tranzakciók és bankkölcsonök közvetítése.

fogadói (szállodai), vendéglői és
kávéházi adás-vételi

ügynökségi irodája

Telefon: József 26—32.

Koritnik Károly

NEWYORK nagyszállója

Kolozsvár.

A város központján, 85 modernül berendezett szoba, hideg- és melegvíz, központi légfűtés. Fényesen berendezett kávéház, francia és magyar konyha. Külön termék lakodalmak és társas ebédekre. Kiskülföldi és balatonmelléki saját szüretelésű fajborok. Az erdélyi uri közönség találkozóhelye.

PANTOL MÁRTON

éttermei

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 29. szám.

SCHWEITZER ADOLF

Transylvania fogadója, Marosvásárhely. 70 előkelő és minden kényelemmel berendezett szoba. Téli kert. Fényes nagy kávéház. Magyar konyha. Pontos kiszolgálás. o o o o

Böcögő József Korona-fogadója és „Pannonia” kávéháza, Miskolc. Kávéház, elsőrendű étterem, sörcsarnok. Magyar konyha, kitűnő borok.

Daubner Béla

cukrászdája

Orosháza, Kossuth-tér 403. (Saját ház)

Otthon étterem és kávéház. Saját szüretelésű fajborok. Izletes magyar konyha. Az étterem és kávéház vezetője Dömötör Boláné vendéglős.

OZANITS nagyszálloda

Orsován.

Elsőrendű szálloda 40 szobával. Kávéház, étterem és cukrászda. Izletes magyar konyha, saját szüretelésű fajborok. Figyelmes kiszolgálás. — Kereskedelmi utazó uraknak kedvezmény. Közvetlen a hajóállomásnál. Állandóan cigányzene.

Füredi András és Nagy István tulajdonosok.

Brunovszky Károly

hygienikus játékkártya tisztító intézete.

Budapest,

IX., Szvetenay-u. 16.

MUST-

sajtolók

11—12

20 liter ürtartalommal kaphatók:

Király Alajos utóda

Király Sándor

első magyar szőlőgazdasági gépgyára
Budapest, VI., Felső erdősor-u. 6.

Ferenc József nagyszálloda

étterem és kávéház
Kolozsvárott.

80 elsőrendű, izléseken berendezett szoba hideg, melegvíz, gőzfűtés, vacuum cláner, felvonógép. Saját szüretelésű fajborok. Izletes magyar konyha, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Idb. Gráf János és fia Gyula tulajdonosok.

Kiss Ernő Korona-fogadója
Nagykanizsa — a város központján. Étterem sörcsarnok, kávéház, szép nyári udvar kerti — vendéglő. — Magyar konyha. — Kitűnő fajborok

FIGYELEM!

Felhívom min fazon üzlet tulajdonosok figyelmét, akik üzletüket eladni, vagy másikat venni kívánnak, úgy forduljanak bizalommal

NEUMANN

hatóságilag engedélyezett és bejegyzett s országszerte előnyösen ismert

közvetítő irodájához

Budapest, VII. ker., Akácfa-utca 18. sz.

Kass-fogadó Szeged, Színház-tér, Stefánia park mellett. Minden kényelemmel berendezett 60 szoba. Központi fűtés. Hideg- melegvíz szolgáltatás minden szobában. Fürdővel ellátott szobák — külön fürdők. Lakosztályok 2—3 szobával. Előkelő nagy étterem. Pihenő szőrház. — Nagy fényes kávéház. Villamos megálló.

Bártfa-fürdőn

Reigl László

gyógyétermében

és kávéházában kitűnő magyar konyha és fajborok. — Napi allatás 12 koronától kezdve. 00 Nyári és téli szezon.

„IMPERIAL” nagyszálló éttermei

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 90. szám.

Elsőrangú magyar konyha. Saját szüretelésű fajborok. Társas- és lakodalmi ebédekre külön termék. Pontos lelkiismeretes és figyelmes kiszolgálás.

Estéknként **SOVANKA NANDOR** muzsikál.

Számos látogatást kér

Kádár Miklós

tulajdonos.

Előfizetési ár:

Egy évre 24 korona
Fél évre 12 "
Negyed évre 6 "
Egyes szám ára: 1 korona.

Lapmegjelenés:

Minden hó 1-én és 15-én.
Mr. postatakarékpénztár száma 33999. sz.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII. ker., Gyulai Pál-utca 9. szám.

Hirdetési árak:

Otdal-nagyság szerint. Több-szöri hirdetésnél árkedvezmény. Legkisebb hirdetés díja: 12 korona.

A FOGADÓS-, VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉSPAR, A BORGAZDASÁG, AZ IDEGENFORGALOM ÉS A PINCÉREK ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP.

SZERKESZTŐ: Dr. CSIZMADIA IMRE.

Hivatalos szaklapja:

Az „Országos Vendéglős Egyesületnek”, a „Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsárosok Ipartársulatának”, a Szabadkai-, Tolnai-, Vármegyei-, Kassai-, Érsebethfalvai-, Brassómegyei-, Csepeli-Sárvár és vidéke-, Pécs-Baranyai-, Kispesztenlőfői-, Német-újvári-, Lévavideki-, Szatmármegyei-, Zombori-, Nemesőcsa és vidéke-, Hunyadvármegyei-, Csongrádvármegyei-, Sopronaljai-, Sárosmegyei-, Budaörsi és környéke-, Érsekújvár és vidéke-, Ceglédi-, Marosvásárhelyi és Marostorda-megyei-, Mezőtúr-, Turkeve- és Déványai fogadós (szállodások) vendéglős, kocsáros és kávé ipartársulatok illetve egyesületeknek; az Aradi pincér öns. és elh. egyesület és több jótékony pincér-asztaltársaságnak és községi vendéglős-csoportnak.

ORSZAGOS VENDEGLŐS EGYESÜLET.

Hivatalos helyiség: VIII. ker., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3-6 óráig.

Főhíva és értesítés. Főhivatnak azon vidéki vendéglősök és kocsárosok, akik az „Országos Vendéglős Egyesületnek” még nem tagjai, hogy lépjenek be és belépésüket jelentsek be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. *Beiratás díj:* 2 korona. *Evi tagdíj:* 4 korona. Az „O. V. Egyesület” tagjainak szakkönyvekben tájékoztatást és esetleg jogtanácsot díjtalan nyújt, ha az iródoház fordul. Ilyen esetekben a levéllel válaszbélyeg mellékelendő.

Az elnökség.

SZÉKESFŐVÁROSI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSÁROSOK IPARTARSULATA.

Hivatalos helyiség: VIII., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 4-6 óráig.

Jogtanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az iránt az ipartársulat iródoházhoz fordul.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közöltetik.

A bor állami drágítása.

A háború idő alatt minduntalan olvashatunk lapvéleményeket, melyek amugy hasból megállapítják, hogy a vendéglősök nagy haszonnal dolgoznak és valamennyi nagy vagyona tesz szert, akár csak a haditermény kiváltásos társasága. Többször rámutattunk, hogy a vendéglős megelégszik a társadalmi szokások szerint megállapított polgári haszonnal, ha ugyan a háború alatt alakult beszer-

zési árak mellett ezt a hasznot el tudja érni. Nagyon sok vendéglőst ismerünk kinek a háború előtt megtakarított vagyona volt és a háborús évek folyamán felemészttette, üzletére ráfizette. Megerőltetéssel igyekszik üzletét fentartani a jobb jövőbe vetett remény önbiztatásával, viszont igen sokan teljesen megszüntették üzletüket. És igazán nem rendkívüli okosság nagy észbeli tehetség kell hozzá, hogy akár a napilapok írói is tudhassák azt az egyszerű ténydolgot, hogy a vendéglős haszna kizárólag az üzlete forgalmából keletkezik, amely forgalom ételék és italok kiszolgálásának mérvétől és mennyiségétől függ.

A beszerzés a vendéglős legnagyobb gondja. Az ételék árát azonban nem ő, hanem az ár-
vizsgáló bizottság állapítja meg. Annak túllépése büntetést von maga után. A bornak árát a termelő, a sör árát a sörgyár szabja meg. Ilyen a vendéglős helyzete. A sör és bor árának maximálásához az ár-
vizsgáló bizottság nem akar, vagy nem mer huzzányulni. A kormányról ugyanazt vagyunk kénytelenek megállapítani. Ehelyett a kormány a borter-
melésből adóval még megrábotította a bort. Mert hiába állapítja meg a vonatkozó törvény a borter-
melő terhére a hektónkénti 14 kor. borter-
melési adót a termelő ezt a teher is bor eladási árához csapva, a borvásárló vendéglősré hárítja. A bor mai napjára 1000-1200 kor. hozzáadva a fogyasztási adót és a termelési adót vajjon milyen árban mérje ki azt a vendéglős, ha a saját bevásárlási költségeit is hozzászámítja, miket hozzá kell számítani és legalább 20-25 százalékos hasznot is akar magának biztosítani, amihez elvitázhatatlan joga van.

A mai bor- és sörárak mellett még az eddigi italforgalmat sem éri el a vendéglős. Étező vendégei bor és sör helyett vizet isznak. Most már tessék itt haszonról beszélni. Honnét és miből kerüljön. Az ételekből talán? Hiszen azok árát sem ő szabja meg. Az ár-
vizsgáló bizottság a nyers anyagok maximális árának figyelembevételével szabja meg az árakat. Szeretnénk látni olyan vendéglőst akinek a konyhája szükségletei maximált áron rendelkezésére állanak. Erről a vizsgáló, ellenőrző és büntető hatóságok nemcsak nem gondoskodnak, hanem még nem is törődnek

vele. Ezt a vendéglős dolganak tekintik. Szer-
vezzen ahol tud és olyan árban, amilyenen kaphatja. De azért ráparancsolnak és rendelkeznek vele, üzletének ő a teherviselője, de jövedelme fölött nem ő rendelkezik. És ezen állapotok mellett a pénzügyigazgatóság év-
ről-évre emeli 100, 200 sőt 400 százalékkal is az italmérsi illeketet, az adófelügyelőségek meg a kereseti adót.

Tessék ilyen viszonyok közt kitartani és jobb jövőre reménykedni. Pedig a mai élet-
mezési viszonyok közt valóságos katasztrófát képezne, ha a forgalmasabb vendéglősök megszüntetnék a főzést. De hát miért is kellett a bajokat még a borter-
melési adóval is fokozni? És ha az állam pénzügyi szempontjából erre feltétlenül szükség volt, miért okozták azt úgy ki, hogy feltétlenül, nem a termelőt, hanem a vásárlót terhelje? Ugy-e kár azért, mert a vendéglősökhöz, mint köz-
teherviselőkhöz könnyebben férnek, mint a nagy borter-
melőkhöz, kik ugy a törvényho-
zásban, mint a kormányban tekintélyes számban képviselve vannak, a vendéglősök pedig sehohsem. Hiába mentegetik a termelők a borárak mesés drágítását; nem hiszi el nekik senki, hogy csupán polgári hasznuk marad. Nem hiszi senki, hogy olyan nagy költséggel kénytelenek dolgozni, hogy 1000-1200 koronába kelljen kerülni egy hl. közönséges bornak, mely csak mint „asztali bor” juthat kímérésre. A termelési adó, mint már rámu-
tattunk nem a termelőt, hanem a vevőt ter-
heli. Végeredményében ugyan a fogyasztót, mert a vendéglős kénytelen a törvényes ár-
drágítást, forgalmának tetemes csökkenése mellett, a fogyasztóra hárítani.

A borter-
melési adóról szóló törvény azon intézkedéseit, melyek a vásárló vendéglősökre vonatkoznak, a következőkben ismer-
tetjük:

Törv. 3. §. A termelési adó a bor minden hektolitere után 14 kor. 11. §. A mustra nézve a termelő és nem a vevő azt a kedvezményt kapja, hogy a forrásra és borseprőre fehér bornál 10%, vörös bornál 6% adómentességet, elpárolgás és apadás címén évenként 2% levonást biztosítanak neki. 18. §. Az 1917-ik évet megelőző időből eredő borter-
melések a borter-
melési adó alá nem esnek (Eladásnál tehát a termelő, termelési

BENKŐ és POLLÁK

szálloda, vendéglő, kávéház és az összes szakmájából üzletek és ingatlanok adás-vételét közvetítő irodája.

Feleinknek hitel- és kölcsönnyújtás.

Budapest, VII., Sip-utca 7. sz.

TELEFON: II-II (Interurban) és József 38-61.

adóval nem drágíthatja a bort. Szerk.) Az 1917. évi termés azonban már a termelési adó alá esik. (A törvénynek tehát visszaható ereje van. Szerk.) „Az 1917. évi termésemből december 1-je előtt eladott bor után járó bortermelési adó — ha a termés 50 hektoliter nem halad meg — a vevőt terheli.“

Ez a fenti törvény 18. §-ának utolsó bekezdését képezi, amit egészen bátran ki is hagyhattak volna a törvényből, mert hiszen a termelési adót minden eladásnál a termelő a vevőre hárítja, még akkor is, ha a termés meghaladja az 50 hektoliteret.

A végrehajtási rendelet 1. §-ában a vendéglősökre vonatkozható rendelkezések a következők:

Ha a községi előjáróság a fentiek alapján megállapítja, hogy a termelőnek 1917. évi összes bortermése 50 hektoliter meg nem haladta, úgy 1917. évi termésből származó és az 1917. évi december hó 1. napja előtt eladott must és bor után járó adót nem a termelő, hanem a vevő köteles megfizetni.

Az 1917. évi december 1. napja után eladott must és bor után járó adót azonban abban az esetben is a termelő köteles fizetni, ha az 1917. évi termése az 50 hektoliter meg nem haladta volna meg.

A vevőt terhelő adó beszedése céljából a községi előjáróság a bevallás, illetőleg a szükség esetén beszerzendő egyéb adatok alapján megállapított vevők telephelyére, ennek hiányában lakására illetékes községgel az egyes vevők által az 1917. évi december 1. napja előtt megvásárolt 1917. évi bormennyiséget valamint az azután járó adó összegét annak beszedése végett közli.

A vevők telephelyére, illetőleg lakására illetékes községi előjáróság a kimutatott bortermelési adót a vevőtől beszedi, arról a B/ minta szerinti lajstromból bécát állít ki és a beszedett adót annak a községi előjáróságnak, mely azt beszedésre kimutatta, elküldi. A vevők a bortermelési adót négy egyenlő havi részletben fizethetik le. Aki az engedélyezett részletet az esedékesség napján pontosan le nem fizeti, az az összes még fizetetlen összeget egyszerre azonnal befizetni köteles; késedelmi kamatok felszámításának azonban nincsen helye. A részletek befizetését a községi előjáróság ellenőrzi köteles.

Ha a vevő a megvett bormustot, vagy bort már tovább eladta volna, úgy a járó bortermelési adót ebben az esetben is a közvetlen (első) vevő köteles ugyan megfizetni, de ha igazolja, hogy a megvett bort a vételár 5%-át meg nem haladó nyereséggel adta tovább a közvetlen (első) vevő az adó megterítését további vevőtől, ez pedig ismét a további vevőtől követelheti.

Ha a vevő a termelőtől vásárolt bormustot, vagy bort vámkülföldre, vagy Ausztria, vagy Bosznia-Hercegovina területére kiszállította, s ezt minden kétséget kizáró módon beigazolja, úgy kérelmére a pénzügyminiszter a bortermelési adó lefizetése alól felmentést adhat.

Igy drágította az állam a bort és így nehezítette meg a vendéglősök ekzsisztenciáját s így kerülő uton havonta a fogyasztókat újabb fogyasztási adó viselésére kényszerítette.

Papírszalvók többféle minőségben, legutányosabban a Fogadó nyomdában, Budapest, VIII., József-utca 56. sz. szerezhetők be.

A bécsi próbafőzés eredménye.

Bécs, 1913. szept. 28.

Utolsó bécsi levelemben jeleztem, hogy az itteni vendéglőipartársulat hatósági küldötték ellenőrzése mellett próbafőzést rendezett. A főzés eredményéről most már részletesebben beszámolok.

A próbafőzés f. é. április hó 24-én, a vendéglőipartársulat házában levő vendéglős háztartási- és főzőiskolában lett megtartva. A főzést az összes szakiskolák központi igazgatósága, a szakfelügyelő vezetője mellett irányította. Részt vett azon a vendéglős-, valamint a szállodáspartársulat vezetősége, továbbá a közlelemzési hivatal, a helytartóság, a városi tanács, a városi vásárhivatal, a központi árvizsgáló-bizottság, a Bécs városi ármegállapító hivatal és az osztrák vendéglős szövetség küldöttei.

Tévedések elkerülése végett, minden küldött egy megfelelő jegyzék-füzettel lett ellátva s így módjában állott minden adatot feljegyezni és ellenőrizni.

Alapul a legmagasabb (maximális) ár lett véve; miután a vendéglősök a különböző élelmickek központjaitól a szükséges nyersanyaggal nem lesznek ellátva, úgy másodszorban a tényleges beszerzési árak is fel vannak sorolva. Helyszűke miatt nem közölhetjük részletesen az összes huséltelneükről az eredményt, hanem bővebben csak a marhahusból készült ételek számadási eredményét közöljük. A többi hus és főzelékről csak sommásan mutatjuk be olvasóinknak az eredményt.

I. Elsőrendű marhahus, beszerzési ár, csont kifejtése nélkül kilónként 25.— kor. Súly az „angolosnak“ számla szerint 19.50 kg. szállítás közben 0.10 dg. súlyhiány állapított meg; ez a hus felosztott:

Hulladék	Kifejtési arány	Hús	Hüvellyel
Rostélyos	0.66 dg.	2.30 kg.	3.65 kg. 6.61 kg.
Hátszél	(rostbeol) 0.68 "	2.40 "	3.80 " 6.88 "
Vesepecsenye	0.86 "	— "	4.80 " 5.56 "
Összesen	2.20 "	4.70 "	12.25 " 19.15 "

(Súlyhiány fekvés és kivágás alatt 0.35 kg. = 1.8%.)

A rostélyos ismét feldaraboltott s. p.: a rostélyos széle és a csontközti hus gulyásnak vagy vagdaltnak ... 1.40 kg. rostélyos ... 2.20 " használatatlan hulladék ... 0.66 "

Összesen 6.56 kg. tehát a fenti 6.61 kg. ellenében a felaprításnál 0.05 kg. súlyvesztés mutatkozik. A hátszél felosztott: hátszélre (roastbeofre) ... 2.73 kg. hulladék gulyásnak 1.05 kg. nem használható 0.68 kg. ... 1.73 " csont ... 2.40 "

Összesen 6.86 kg. a fenti 6.88 kg. ellenében súlyvesztés 0.02 kg. A vesepecsenye ki lett fejtve s. p.: tiszta vesepecsenye ... 1.67 kg. hulladékhus gulyásnak 2.30 kg. használatatlan hulladék 0.86 kg. 3.16 " csont ... 0.80 "

Összesen 5.63 kg. a fenti 5.66 kg. ellenében a súlyhiány 0.03 kg.

Az étel elkészítése és számítások.

Az elhasznált hus árának megállapítása. Az elsőrendű hus ára kilónként 25 korona, (ebben az árban a majdnem mindentű felmerülő szállítási költségek és borraivalók nincsenek beleszámítva). Az „angolosnak“ kivágásnál 1.8% súlyhiány (manko) mutatkozik, így a hus ára kilogrammonként 1.84% vagyis 46 fillérrel magasabb, így ennek az ára 25 K + 46 f. = 25.46 korona.

A rostélyos sulya 6.61 kg. volt, ennek ára 25.46 K-ával számítva, a beszerzési ára ... 168.29 K

Ebből az összegből levonandó: 230 kg. csont, levesnek felhasználható á 1.75 K ... 4.03 K

1.40 kg. hulladékhus gulyásnak stb. felhasználható á 18.— K 25.20 K

Marad 139.06 K marad tehát a 2.20 kg. tiszta rostélyos, beszerzési ára 139.06 K, vagyis kilónként netto 63.21 koronába kerül.

Az ételek kiszámítása.

A rostélyos átlagos nagysága a bécsi vendéglőkben:

16 dg. nyers rostélyos maximális ár szerint á kg. 63.21 korona 10.11 ... 10.11 K

3 dg. zsír maximális ára kg.-ként 9.60 K, (0.29) beszerzési ára azonban kg.-ként 55.— K ... 1.65 K

2 dg. hagyma, só stb. maximális ára kg.-ként 3.50 K 0.07 K —14 K

Anyagár, tüzelés, üzleti költség és polgári haszon nélkül 10.47 K 11.90 K

Ilyen alapon megállapított, hogy a maximális alapon beszerzett hus ára a) az elsőrendű marhahus, melynek ára 25 korona kilogrammonként, kifejtve, csont nélkül, a beszerzési ár emelkedik: Rostélyos ... 63.21 K

Hátszél ... 55.70 " Vesepecsenye ... 60.66 "

Hátó részről 20% csont ráadásával maximális ár 20 K főtöbbség 29.54 "

Ugyanez, másodrendű hushó, maximális ár 8.40 K főtöbbség 16.82 "

b) Birkahus, melynek maximális ára 19.50 K kifejtve, csont nélkül kerül kg.-ként: Hus, fej, tüdő és máj nélkül ... 22.24 K

Eleje ... 19.24 " Hátulja ... 25.09 "

c) Hal félék. Ponty kilónként 12 korona, tiszta hus fej nélkül 21.42 koronába kerül kg.-ként, ha pedig a ponty kilója 20 korona, úgy a tiszta husa 36.12 K kilogrammonként.

Átlagos súlyvesztés százalékban kifejezve a következő:

Szállítás közben beszárad a marhahusnál 0.1—0.3% a sertéshusnál 5%, beraktározás által a marhahus 0.1—1.0%, a sertéshus 1.0%; főzés vagy sütésre való elkészítésnél a marhahus 0.5—1.0%, a sertéshus 0.5—1.0%.

Marhahus súlyvesztése: főzésnél ... 33—51% párolásnál ... 33—48% adagonkénti sütésnél ... 25—35%

A borjúhús súlyvesztése: párolásnál ... 31% adagonkénti sütésnél ... 30—36% egészen való sütésnél ... 30—49%

Kövér sertéshusnál a sulyvesztésge:
egészbeni párolásnál és sütésnél 30—40%
adagonkénti sütésnél 20—30%

Báránysulyvesztésge:
párolásnál 24%
sütésnél a gerinc 20%, comb 34%

Birkahus sulyvesztésge:
főzésnél 35%
párolásnál 40—45%
gerinc sütésnél 25%
comb 50—60%

Egy kiló marhabusból átlag 4 adag leves kerül eladásra, a fennmaradó leves-többség a főzelék és mártások készítésénél, felöntésre és a sokáig álló hus kiszáradásának a megakadályozására és a marhabus fátalásánál lesz felhasználva.

Az üzleti költségek az üzlet nagyságától és minőségétől függ; az üzleti költségek megállapításánál a vendéglői üzemek 4 osztályba sorolhatók s ezeknek az üzemi (rezi) költségek százalékokban kifejezve a következők:

1. osztályú üzletek 60% is több
2. " " 50% is több
3. " " 40%*
4. " " 30%*

Az üzleti költségeken kívül a polgári haszon 10—15 százaléka vendő számításba.

Az üzleti költségek alatt értendő: Az üzlethelyiségek, lakás és a személyzeti lakás után fizetendő bér, ezeknek jókarbantartása és takarítása, fűtés, világítás, biztosítás tűz-, betörés-, baleset-, üveg-, lopás stb. károk ellen, butor és üzleti felszerelés utánpótlása, ennek értéksökkenése, jég, személyzeti kiadás, betegsegélyző járulékok, (az üzletben működő családtagok is beszámítandók), nyomtatványok, szappan, szóda, tisztogató szerek, portók, szállítási költségek, borralvók, általános kiadások, adó- és illetékek, tőke és kölcsön kamatai stb.

A próbatőzés eredményéről egy külön nyomtatott füzet is beszámol, amelyet minden vendéglős beszerezhet magának.*

Az árdrágítási pereknél a próbatőzés eredménye egy hatáson argumentum s Budapesten is meg lehetne csinálni. P. Gy

* Kiadóhivatalunk 2.50 K előleges bektüdése mellett a füzetet beszerzi és bérmentve a rendelőknek elküldi.

Az árdrágítók elleni törvénytervezetről.

A napilapok már közölték, hogy az árdrágítók ellen egy újabb törvényt tervez a kormány, hogy azzal az áru uszorát letörje.

Az új törvénytervezet szerint az árdrágítás ezentul nem kihágás lenne, amely felett a közigazgatási hatóság, rendőrség, szolgabíró ítélkezik, hanem vétség, vagy büntett s felette a kir. bíróságok, járásbíróság, törvényszék ítélkezik, mely nemcsak pénzbüntetést, elzárást, hanem fogház, börtön és tegyházat is kiróhat az árdrágítókra.

Mi és azt hiszem az egész vendéglős-ípar hozzanával üdvözi a kormány régen várt és sürgetett lépését, mert talán ez mégis véget vet azon lehetetlen állapotnak, hogy árut maximális áron még tévedésből sem lehet kapni. Különösen áll ez az olyan üzemeknél, amelyek nagy fogyasztásra dolgoznak, mint a vendéglők.

Nem egy vendéglőt ismerünk, aki kénytelen 1 kilogramm cukorért 15—20 koronát 1 kilogramm zsirért pedig 35—45 koronát is adni. Miért? igen egyszerűen azért, mert olcsóbban nem kap s üzemét fenntartani akarja.

Hogy az ilyen és hasonlóan 3—4-szeres árak mellett szerzett nyers anyagból nem adhat a vendéglős a maximális árak figyelembe vételével megállapított áron ételeket, ez csak természetes a józan észjárás mellett, s csak a §-okhoz ragaszkodó hatóságok nem látják be s büntetik aztán a vendéglőt, aki legfeljebb csak pár fillérrel lépi túl a bürokratikus szabott határt, mindenestre tetemesen mérsékeltebben, mint a nyers áruuszorások.

Igen természetes tehát, hogy a vendéglősség csak örömmel üdvözölhet minden olyan lépést, mely végre radikális eszközzel akar véget vetni a termelők és lánckereskedők üzemeinek.

A háborus konjunktúrát folytán ma már teljesen kivészett a tisztes polgári haszon fogalma a termelők, kereskedők és közvetítők gondolatvilágából. Egy üzletnek akarnak milliomoskák lenni s habár lépten-nyomon gunyolják ezeket az alakokat, azért mindenki igyekszik azok társadalmába kerülni. Ha így az egyesekből kivészett az erkölcsi érzék, a kormány kötelessége, hogy féket vessen üzemeiknek, mert teljes anarchia lesz a vége.

Báró Sztéryényi József kereskedelmi miniszter úgy látszik céltudatosan halad kitűzött célja felé s habár sajnos lassan-lassan, de talán mégis sikerül neki még a veszedelmes bajt megállítani. Az új törvénytervezet az elrettentő büntetések behozatalával kétségkívül gondolkodóba ejti az árdrágítókat, mert egy-két évi fogház esetleg fegyház keservei és az ezzeljáró megbélyegző hatás nem maradhat hatás nélkül.

Ezenkívül még a politikai jogvesztést is kifogja mondani a törvény és ennek alapján a bíróságok, úgy hogy nem történhet meg az a még nálunk is hallatlanak mondható eset, hogy többszörösen elítélt árdrágítók tagjai legyenek a törvényhatósági, községi képviselőknek, mint Zeidl és mások, sőt még országgyűlési képviselők is maradhassanak.

Lehetetlen lesz a törvény ezen rendelkezés folytán, hogy az árdrágítókból valamikor is báró, vagy gróf, vagy talán főrend lehessen, a „közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül”, mint ahogyan a megmilliomosodott üzerek politikai szolgálatait eddig jutalmazni szokták.

Nagyon helyes! Legyenek az árdrágítók közönséges bűnösök épp úgy, mint a többi uszorás úgy sincs közöttük semmi különbség. De az igazi árdrágítókat büntessék ám! A sör, zsir, cukor stb. drágítókat. Ha ezek ellen megindul az eljárás szinte garantálni merjük, hogy a vendéglősök árai sohasem fognak kifogás alá esni.

Minden törvény tartalmaz okos és helyes intézkedéseket, de hogy az az életben a kívánt hatást eljís érje, ahhoz első sorban annak helyes végrehajtása kell. A törvénytervezet e tekintetben is rendkívül helyes intézkedést vezet be szakítva az eddigi eljárással: az árdrágítók felett való ítélkezés jogát kivenni a közigazgatási hatóságok kezéből és a kir. bíróságokra ruházva, ki mindenestre megnyug-

tathat bennünket, mert amíg a közigazgatásban sajnálatosan tapasztaljuk a tehetetlenséget, a protektio veszedelmes érvényesülését s az abban foglalatokódó tisztviselők alacsonyabb képzettségéből is folyó alkalmatlanságot, addig a bűnös kar még mindig intaktan mondható e tekintetekben s habár a mai nehéz viszonyok kezdik is kivágni a bírói hozzáférhetlenség erős fáját, mégis általában a bírói pártatlanság még meg van.

Az a bíró, aki a törvény szerint állásából elmozdithatlan, áthelyezhetlen, mindenestre sokkal nyugodtabban fog az árdrágító urak zsarolási felett ítélkezni, mint az a közigazgatási tisztviselő, aki egy befolyásos egyének nem tetsző ítélet folytán esetleg azonnal áthelyeződik, vagy esetleg a következő választáson kibukik állásából.

A törvénytervezet ezen intézkedés tehát megnyugtathat bennünket a tekintetben is, hogy az egyébkénti helyes intézkedések nem fognak eltiikkadni a végrehajtó közegek kezén.

A törvénytervezet ismertetett intézkedési alapjában változtatják tehát meg az árdrágítókkal szemben eddig követelt eljárást s ezért örömmel üdvözöljük a tervezett intézkedéseket és szigort, mert nekünk s minden becsületes törekvő embernek csak öröme szolgálhat az, hogy a mások kényszerhelyzetét kihasználó áruuszorások szép napjai letűnőben vannak.

A burgonyaellátás újabb rendje.

Ugy látszik, négy év után talán mégis rájön a kormány, hogy a burgonyatermés elosztását valamilyen rendezni kell, ha csak nem akarja, hogy ebből nagyobb bajok legyenek. Legalább erre vall az az értesülésünk, hogy a K. H. beosztott kir. ügyész az új rendre vonatkozó szervezési munkálatokat elvégezte és a kivitelt most már rövid időn belül megtörténik.

Az új rend alapja az, hogy a Közélemezési Hivatal a földművelésügyi kormány erre vonatkozó jelentéséből megállapította vármegyénként a várható burgonya termést és az ellátásra szorulókat s ezen adatok alapján a vármegyéket osztályozta: 1. olyanokra, amelyek termése a saját lakosságuk ellátására nem elég, 2. olyanokra, amelyek termése elég, de feleslegük nincs és végül 3. olyanokra, amelyek termésefelesleggel rendelkeznek. A második osztály se nem oszt se nem szoroz, vagyis sem oda sem onnan szállítani nem lehet burgonyát. Az 1. osztály szükségletét, a legközelebb eső 3. osztálybeli vármegyék feleslegéből fogják átutalni s ez által sok felesleges ide-oda való szállítástól kímélik meg a közönséget.

A vármegyék az egyesek szükségletét a községek után utalják ki akként, hogy még a tél beállta előtt mindenki megfogja kapni április 1-ig a maga szükségletét a megállapítandó maximális áron.

Az eddigi számítások szerint körülbelül 60.000 vaggon burgonya felesleg mutatkozik, melyből beszámítandó a mezőgazdasági szeszgyárak részére és ipari célokra engedélyezett kontingens. A Közélemezési Hivatal úgy intézkedett, hogy az ipar üzemek csak a saját termelésű burgonyából főzhetnek szeszt. Ilyen körülmények

Saját termésű ujborkok

Nemes kadarka, Ezerjő, Kövidinka, Rizling és Zöldszilváni fajok napi árban nagy választékban kaphatók a

Czeglédi Bortermelők pincéjében, Cegléd-
den, a Vásártéren, a
Első Pincészetkeze vasutttól 600 lépés.

között körülbelül 40 000 vagon burgonya marad még a közellátás számára s így remélhetjük, hogy helyes gondoskodással elégséges lesz a szükséglet fedezésére.

A főváros lakosságáról akképen kívánunk gondoskodni, hogy a főváros minden ember szükségletét fel fogja szállítani s itt aztán a városi elárúsítók és a nagy- és kis kereskedők bevonásával a közönség számára kiosztani. Hogy pedig a kiosztással minél kevesebb baj és ácsorgás legyen a burgonya-jegyeket egyszerre kiadják 1919. április 1-ig és így mindenki, akár egyszerre, akár kicsinyenként beszerezheti szükségletét a napi felszállitmányból.

Az új rend intenciói kétségtelenül helyesek, mert megakadályozzák a termelőket és ügynököket abban, hogy a maximális áron felül alaposan megszarolhassák azokat, akik maguk akarnának burgonyaszükségletük ellátásáról gondoskodni. Minthogy a magánosok vásárlása be van tiltva, s a hatóság maga fogja az összükségletet felszállítani, remélhetőleg ez még a tél beállta előtt és úgy fog történni, hogy a fagy károkat ne okozzon és ne menjen veszendőbe az, ami már megtermett.

A vendéglősök kétségtelenül nagy örömmel vennék, ha az új rend végrehajtása csakugyan be is következne s szükségletüket a hatóság által megállapítandó maximális áron beszerezhetnék, mely esetben készsággal vetik alá magukat az ár megállapító bizottságok működésének s bátran mondhatjuk, hogy nem lenne egy vendéglős sem, akit felelősségre kellene vonni az árak túlhágásáért, ha a hatóság lehetővé teszi, hogy az árakat maximális áron beszerezhessek.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Miskolci borkiállítás és borvásár. A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület, Abauj-torna, Bereg, Gömörkishont, Heves, Szabolcs, Ung, Újcsa és Zemplén vármegyék Gazdasági Egyesületei és Miskolc thj. várossal karöltve *Miskolcon f. é. október hó 1., 2. és 3-án a vármegyeház nagy tanácstermében* borkiállítással egybekötött borvásárt rendez. A kiállítással egybekötött borvásár célja a fentebb felsorolt vármegyék borvidékeiben termelt boroknak a haza és a szövetséges, valamint a semleges államok borkereskedőivel és nagyobb borfogyasztóival való megismertetése s ezáltal a lánckereskedelem lehető korlátozása. A vásáron részt vehet a felsorolt vármegyék és Miskolc thj. város területéről minden bortermelő, akinek hatósági igazolás szerint legalább 50 hl. bora terem és minden nagyobb borfogyasztó és borkereskedő, aki ebbeli minőségét hatóságilag igazolja. A vásáron csak a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület vagy a rendezésben részt vevő gazdasági egyesületek és Miskolc thj. város által kiállított igazolvánnyal lehet belépni. Minden bejelentett borsajtából 2 üveg

minta küldendő s pedig asztali borokból 07—1 literes üvegekben, pecsényeborokból 07 literes üvegekben, asszaborokból pedig asszaboros üvegekben. Ezen minták a vásár után a vásárendezésőség tulajdonába mennek át: A vásárra beküldött mintákat a bíráló-bizottság október 1-én, kedden délután 2 órakor veszi bírálat alá s a minősítés feltüntetése után a kiállítás és vásár október hó 2-án reggel fél 10 órakor kezdődik.

A vendéglői étkezés szabályozása a vidéken. A hivatalos lap az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság utasításait október 1-én, kedden délután 2 órakor veszi bírálat alá s a minősítés feltüntetése után a kiállítás és vásár október hó 2-án reggel fél 10 órakor kezdődik.

A vendéglői étkezés szabályozása a vidéken. A hivatalos lap az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság utasításait október 1-én, kedden délután 2 órakor veszi bírálat alá s a minősítés feltüntetése után a kiállítás és vásár október hó 2-án reggel fél 10 órakor kezdődik.

A terítékek mindenestre három fogásból kell állani. A teríték összeállítására nézve irányadó lehet délből: leves, hus főzelékkel, vagy mellékétel (burgonya, tarhonya, galuska stb.) és tészta; este: a vendég választása szerint egyik változat: előétel, hus főzelékkel, vagy egyéb körítéssel, tészta; másik változat: hus főzelékkel, vagy egyéb körítéssel, tészta és sajt vagy gyümölcs. A jobb helyeken (I—II. osztály) az előírt ételből lehetőleg két-félét kell készíteni. Az étlap árai semmiestre sem haladhatják meg a megszabott árakat, egyébként a vendéglős kihágást követ el. A bizottság gondoskodik arról, hogy az egyszerűbb ételek méltányos árakkal mindenestre szerepeljenek az étlapon. A teríték keretében kiszolgáltított egyes ételadagok legkisebb mértéke a következő: leves 2 deciliter, húsétel 10 dgr., főzelékkörlet 2 deciliter, egyéb köret 15 dgr., főtt tészta 14 dgr., sült vagy felújít tészta 12 dgr. Ezekon felül a terítéken kívül kiszolgáltott ételadagok legkisebb mértéke a következő: a leves 2 $\frac{1}{2}$ deciliter, húsételnél a tiszta hussúly felszolgált állapotban 12 dgr., körletként kiszolgáltott főzelék vagy egyéb köret kb. 15 dgr., főtt tészta 15 dgr., sült tészta 12 dgr., puha sajt kb. 5 dgr., kemény sajt 5 dgr. A húsfeltétes főzeléknél a főzelék sulya 30 dgr.-nál, a húsfeltét sulya 6 dgr.-nál kevesebb nem lehet. Az egyszerűbb ételek adagjának legkisebb sulyát a bizottság állapítja meg. A bizottság igyekezzék a rendelet megszegése, vagy kijátszása esetében a szigorú megtorlást szorgalmazni. Ha a kihágás jogerős ítélettel meg van állapítva, a bizottság a központ jóváhagyásával az iparügyi jogosultság gyakorlását felfüggesztheti, vagy az iparüzési jogosultságot meg is vonhatja.

Az egyszeri vagyonadó légyege. Az egyszeri vagyonadó behozatala, melyről már annyit irtak és vitakoztak, valószínűleg

törvénybe lesz iktatva. Hogy mikor és mily formában, ma még bizonytalan, az idő pedig, épen céljánál fogva, teljesen határozatlan. Lényege az volna, hogy az állam nem évtizedeken keresztül, hanem egyszerre oly magas adót vetne ki az állampolgárokra, mellyel egyszerre törlesztetnének a háborus kiadások. Miután maga a pénzügyminiszter és sok neves pénzügyi szaktekinély, úgy nálunk, mint a szövetséges államokban, mellette nyilatkozott, valószínűleg meg is lesz. Benünket, annál is inkább érdekel az egyszerű vagyonadó mikénti megalkotása, mert nem szabad engednünk azt, hogy megint csak az el nem titkolható vagyonot érje a súlyos teher s az ezer és ezer könnyen szerzett millió az adó alól szabaduljon.

Hymenhierek. Tóth János kaposvári főpincér f. é. augusztus hó 20-án tartotta esküvőjét *Dramata* József kaposvári városi tisztviselő leányával *Jolánnal*.

Szalay József vendéglős néül vette *Tarsitz* Antóniát, néhai *Klemmer* övegyét.

A Király Serfözde Részvénytársaság Közszegen — ez az új címe a községi sörgyárnak — csütörtökön rendkívüli közgyűlést tartott Baumgartner János elnökelete alatt, melyen a megjelent és meghatalmazott részvényesek a kibocsájtott 5000 részvényből 4014 részvényt képviseltek. E közgyűlés csakis az új igazgatóság és felügyelőbizottság választását intézte el. Egyhangulag megválasztottak igazgatósági tagokul: báró gelsei Gutmann Vilmos, nagybirtokos és vasutit tulajdonos, a nagykiszsai sörgyár elnöke, Goldhammer Károly, a kanizsai sörgyár vezérigazgatója, nagyabonyi Fehér Miksa, a Pesti Kereskedelmi Bank vezérigazgatója, Heltay József kereskedelmi tanácsos, nagykereskedő, Dr. Rothschild kanizsai ügyvéd, Müller M. a kanizsai sörgyár műszaki igazgatója, Kiskos István, szombathelyi polgármester, Czeke Gusztáv gyári igazgató, a Községi Takarékpénztár elnöke, Freyberger Sándor keresk. tanácsos, gyáros, Községi József nyung. rendőrkapitány, a Községi Általános Takarékpénztár ügyvezetője. — Felügyelőbizottsági tagokul: Jamarits Lajos polgármester, ifj. Deutsch Samu, nagykereskedő, Kaiser Ernő, Steiner Henrik a kanizsai, Gombos Imre a nagymihályi sörgyár főtisztviselői, Pusch Károly magánzó. — A közgyűlés után a jelenvolt megválasztott igazgatósági tagok ülésén Heltay József keresk. tanácsos elnökölt s az ő indítványára báró gelsei Gutmann Vilmos választott meg ideiglenes elnökül, míg az alelnöki állás betöltése és a végleges választások a legközelebb megtartandó igazgatósági ülésen fog elintéztetni. Ügyészül Dr. Stúr Lajos ügyvéd választott, a gyári üzem vezetésével további intézkedésig Baumgartner János eddigi ügyvezető bizatott meg, Községi József igazgatósági tag pedig az ügyek intézésénél való közreműködésre kérétt fel. A felügyelő bizottság Jambrits Lajos polgármester elnökelete alatt a legközelebb kiadandó mérleg felülvizsgálata alkalmából fog megalakulni. Heltay elnök

Törv. általom alatt álló
„PANNONIA”
 Duplamalátásör.

Folyton emelkedő forgalmunk titka
 gyártmányaink kiváló minősége.

Évli 168.000 hl-es termelési képesség.

„PANNONIA” sörfőző részvénytársaság

Pécsett.

zárószavában azon reményének adott kifejezést, hogy a nemskára szervezendő végleges vezetőségnek itt is sikerülni fog ezt a gyári üzemet oly eredményes fejlesztés felé vinni, mint az egyazon érdekkörbe tartozó kanizsai, pozsonyi és nagymihályi sörgyárakat.

A „Pannonia Sörfőző Részvénytársaság Pécsett” részvényeit a Hazai Bank R. T. vezetése alatt álló szindikátus a legközelebbi időben a budapesti tőzsdére bevezeteti. A részvények iránt a magánforgalomban máris nagy érdeklődés mutatkozott, úgy, hogy a szindikátus által 700 K körüli árfolyamon eladott összes részvények, a közben kifejlesztett kereslet folytán, az újabb eladások során eddig, mint legmagasabb árfolyamot 970 K-át értek el. Az ezen részvényekkel szemben a tőzsdén megnyilvánuló nagy érdeklődés és kereslet, a Hazai Bank R. T. érdekltségéhez tartozó vállalatok, valamint a sörfőző részvénytársaság vezetése alatt rohamos fejlődésnek indult gyár iránt mutatkozó bizalom tanujele..

Magyar pezsgő Norvégiában. A m. kir. kereskedelmi Múzeum, mint értesültünk, utóbbi borminta küldeménnyel együtt a *Törley József és Tsa* pezsgőgyári cég pezsgőjéből is küldött Krisztiánia mintát. Úgy látszik a Törley pezsgő igen izlett, amennyiben nevezett cég onnan már eddig is több nagyobb rendelést kapott.

Halálozás. *Novák István* a miskolci „Korona” szálló főpincére szeptember hó 21-én 26 éves korában meghalt.

Csonits Gyula folyó hó 21-én, életének 45 évében rövid szenvedés után meghalt.

A borárak közös megállapítása. Egyes vidékekről olyan jelentések érkeztek be hozzánk, hogy a termelők egységesen állapítják meg az ujbort árát s kötelezik magukat, hogy anélkül olcsóbban egyikük sem adja el bortermését. Így egy nagyváradai jelentés szerint az oltani hegyközség birtokosai gyűlést tartottak s elhatározták, hogy a szüretre minimális irányratat fognak megállapítani és fölkerik a termelőket, hogy azon alul ne adják el termésüket. Az elnökség minimális 7 K irányármegállapítást javasolt. Többen arra való tekintettel, hogy Ukrajnában a bor literje 40—50 K., a 10 koronás irányár mellett foglaltak állást. A bor irányára ezek szerint 7—10 K literenként.

A borpincék gyertyái. A pécsi borterme-

lők a kormányt arra kérték, hogy részükre gyertyát utaljon ki, mert nem áll módjukban borpincéjükben a szükséges munkát elvégezni. Ha kellő mennyiségű gyertyát nem kapnak, a pécsi borkereskedelem válságos helyzetbe kerül.

A hadsereg borellátása. A hadsereg ideji borellátásának módzataira nézve a földművelési miniszterium végleges megállapodásra jutott. Minden kétszáz hektoliternél nagyobb ideji termésű bormennyiség 5 százalékát rekvirálják, azaz kötelesek lesznek a termelők a napi árnál olcsóbb árban megállapított ártért, termésük öt százalékát beszolgáltatni. Az átvétellel a kormány az egyes borkereskedőket fogja megbízni, akik kötelesek a szükséges hordókat kölcsönadni. Ily módon 150.000 hektoliter bort kíván a magyar kormány a hadsereg részére biztosítani. A földművelési miniszterium előterjesztését már mult hó 27-én tartott minisztertanács akarta tárgyalni, miután azonban fontos politikai kérdések kerültek a tanácskozáson tárgyalásra, a hadsereg borellátásának ügyét a legközelebbi minisztertanács fogja jóváhagyni.

Munkácsy kávéházban Budapesten, Rákóczi-ut 59. szám alatt esténként *Rácz Józsi* közkedvelt zenekara muzsikál. Számos látogatást kér a tulajdonos, Horváth Mihály kávé.

A „szegény” központi szeszfordók. Hivatalos kommunikációban közlik, hogy a szeszfordók és gyümölcsértékesítők szövetkezete október 8-án délelőtt 10 órakor kongresszust tartanak az OMGE helyiségében. Bizonyosan nehéz helyzetüket fogják ott megbeszélni. Ismeretes, hogy valamennyi szesztermék zár alatt volt a mult esztendőben, a központi szeszfordók gyümölcs-pálkájára képezte szabad forgalom tárgyát. A szeszfordók ily módon óriási jövedelemre tettek szert és monopolisztikus helyzetük lehetővé tette számukra, hogy a nyersanyagot csakis egy minimális árban vegyék át a termelőktől. Tömeges nyersanyag ment veszendőbe azért, mert a szeszfordók által felajánlott ár még a fuvardíj fizetésére sem volt elegendő. A központi szeszfordók az agrár szervezetekre bízták érdekeik képviselését és így a hivatalos agrárlapok nem vettek tudomást azokról a rendkívüli nagy károkról, amelyeket a központi szeszfordók okoztak a gazdáközönségnek. Hogy milyen rosszul megy a „szegény” központi szeszfordóknak, arra vonatkozólag csupán a

baranyai és pécsi gazdák szeszfordó szövetkezetének első évi mérleg-adatait kívánjuk ismertetni.

Az egész részjegytöke 351.800 korona. Tartalékalap 10.795 korona. A szövetkezet az első évben 408.624 korona 7 fillér tisztá nyereséget mutat ki, tehát az alapítókénak mintegy 120 százalékát, azonkívül, hogy 154.000 koronát könyvel el fizetések, lakberek és pótlékok és 946.000 koronát üzemi üzleti költségek és munkaberek címén. Szeszadó fejében 889.000 koronát adott ki, amiből könnyen kiszámítható, hogy mintegy 600 hektoliter szesz után adózott. Ezzel szemben az áruszámlán való bevétele 3 millió 653.000 korona. Úgy látszik tehát, hogy a központi szeszfordóknak módjában volt hektoliterenként 6000 korona árat elérni. Ez a mérleg arról is tanúskodik, hogy 600 hektoliter szesz előállítására aránytalanul nagy üzemi költséggel jár a központi szeszfordókban. Mindenesetre elődázhatatlanul szükséges a gyümölcspálkafőzés rendjének a gazdák és az államkincstár érdekében való gyökeres megváltoztatása, még ha ezáltal az agrár érdekvételeknél tömörült központi szeszfordók jövedelme jelentékeny mértékben csökkenni is fog.

Polgári vendéglő

Egerben, 30.000 lakosú város vasútállomásának közelében, rengeteg katonaság gócpontján, a város legforgalmasabb helyén, szállóvalai egybekötve, házzal, mely négy éves, tödszintes, kő és téglából épült, cseréppel fedett, 230 négyszögöl területen fekvő modern épület és a következő helyiségekből áll: 1 utcára nyíló vendéglő helyiség, 2 étterem, 4 szálloda-, 1 lakó- és 1 cselédszoba, 1 konyha, 1 éléskamra, 1 pince, sertés- és baromfióli, szaletli, szép nagy udvar, mely kerthelyiségnek is szolgál, kut és minden mellékhelyiségből. Az összes helyiség a mai kor igényeinek teljesen megfelelő izléssel és jól van berendezve. Napi átlagos összforralom 5—6000 korona, melyből tiszta haszon körülbelül 1500 korona, vagyis évenként cca 55—60.000 korona, melyből bármily nagy család a mai nagy drágaság dacára is, tisztességesen megélhet és szorgalma által vagyont gyűjthet. En azonban feleséggem betegsége és katonai kötelezettségem miatt kénytelen vagyok eladni. Ára kettőszáz ezer korona. Megjegyzendő, hogy nagy családok, keresztény szakember dupla forgalmat érhet el és egy ilyen, 50.000 koronával adós maradhat. Bővebb felvilágosítást ad **Bary József**, a Corsó szálloda és vendéglő tulajdonosa.

Az „Artesia“ részvénytársaság

ILONA**üdítő vize**

legyen mindennapi italod!

Megrendelhető:

„ARTESIA“ R.-T.-nál BUDAPEST.
TELEFON József 92-26.**Kocsmárost keresünk**

zsilvölgyi szénbánya telepen levő kocsmá és üzlet vezetésére. Az üzletek együttesen 20 000 koronát forgalmazznak amely még fokozható. Ajánlatok Klein és Löwy sörraktár, szesz-, bor-, pálinka- és ásványviz-nagykereskedőkhöz Petrozsénybe küldendők. 2-2

Krondorfi savanyuviz**Pincér urak szives figyelmébe!**

Csak Krondorfi savanyuvizet ajánljanak borvagy pezsgőhöz. A Krondorfi kuttvállalat mindenkor támogatja a jótékony intézményeket.

Dienes Kálmán
tapolcai jöhrnevű szállodáját
betegség miatt

bérbe adja

hat évre. Feltételek a tulajdonosnál megteudhatók. Örök ároni eladás nincsen kizárva. 7-20

Vendéglőst keresünk

Petrozsényben, nagy jövőjű vendéglő, kávéház és szálloda vezetésére, kinek berendezése is van. A vendéglő most van átépítés alatt és nagy jövőnek néz elébe. Bővebbet Klein és Löwy sörraktár, szesz- bor- pálinka- és ásványviz nagykereskedőknél. **Petrozsényben.** 2-2

A bőkearáknál is olcsóbb a

Vendéglős Naptár

mert

ingyen

kapja, aki a Fogadó 1918. december 31-ig járó előfizetési díjat beküldi.

A gyors meggazdagodás titka megtudható**Első Magyar Zeneautomata**

kölcsonzó és eladási intézet

Budapest, VIII., Rákóci-ut 14.

Állandó nagy mintaraktár!

Minden érdeklődőnek vételkötelezettség nélkül bemutatjuk működésben ugy villany, mint sulyra berendezett, tehát üzemköltéég nélküli zeneinket, melyekért

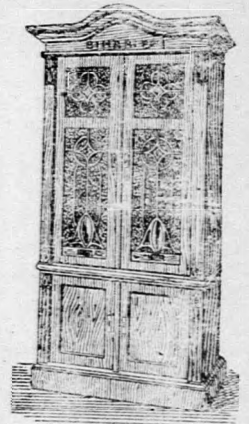
5 évi jótállást vállalunk.

Csekély havi részletfizetésekre és hetenkénti hengersere. Zeneinkben a modern technika minden vívmánya, mandolin, xylophon, hegedű stb. be van építve. — Meghívásra az ország bármely részében felkeressük az érdeklődőket.

Pénzbedobásra jár, tehát önmagát kifizeti. — Nincs kockázat.

Havibérlét 20 koronától kezdve.**Használt automaták félárban.**

„BIHARI ZENEAUTOMATA“

TELEFON: 118-67.

Vendéglői és kávéházi

nyomatványokatlésés és szakszerű kivitelben készít a

Fogadó nyomdaés lapkiadó R.-T.
BUDAPEST,
VIII., József-utca 56**Pincérek figyelmébe!**

Ertesitem a 16- és fizetőpincér urakat, hogy a bőrhány miatt egyelőre sem oldalzebtárcát (papírpénz) sem pincértáskát (apró és ezüstpénz számára) nem szállíthatok. Szintén ezuton fogom az igen tisztelt 15- és fizetőpincér urakat értesitem, ha a szállítást újból megkezdhetem.

Molnár Vilmos sérvkötőgyáros

Budapest, IV., Király király-utca 38. (Központi városház.)

FOGADÓ NYOMDA

vendéglői- és kávéházi cikkek beszerzési forrása
Budapest, József-utca 56.

Raktáron tartunk söntés- és konyhakönyveket, söntés-konyha- és kávéházi feliró-iveket, bon-blokkokat (10 féle színben), táblakrétákat, dákókrétákat, dákóbőr-ragasztókat, dákóbőröket és Laibachi csiszolt fogvájókat stb. stb.

Szives figyelembe! A rendelések, a szállítás egyszerűsítése céljából, utánvét mellett eszközöltetnek.

Papirszalvéták ára

1000 darabonként:

40x40 puha éttermi szalvéta	53.—
35x35 cm. kreppelt szalvéta	38.—
30x30 fodros szélű szalvéta	29.—

FOGADÓ SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA: BUDAPEST, VIII. KER., GYULAI PÁL-UTCA 9. SZÁM.

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ö borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek - Borértékesítő - Részvénytársasága

Alapító: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTAN v. b. t. t., Hevesvárm. főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főtér, Lubyház, Új bankpalota).

Sürgöncyim: Postafiók 42. sz. Telefon 99. Sz. Visontamátra

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

Hirdetések

felvételnek a Fogadókiadóhivatalában

BUDAPEST,
VIII., Gyulai Pál-u. 9.

Vendéglősök, kocsárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók
Ifj. **GRÜN WALD MÓR**
üveg- és porcellán nagy raktárában
Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6.
(a Ferenc József-híd közelében.)

Papírszalvéták

kaphatók a legjobb minőségben és mérsékelt áron, cégnyomással vagy anélkül, gyors szállítás mellett: **FOGADO-NYOMDA Budapest,** VIII. kerület, József-utca 56. szám.

Megjelent

Utolsó kegyelemüzenet a világ

elbukott emberiségének.

Írta: Graef Mária.

Kapható a kiadónál:

Rückauf Gy. Budapest, József-u. 59.

Német nyelven is kapható.

Király Sörfőzde Részvénytársaság

Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrendű minőségű: Aszok, Márciusi, Dupla-márciusi valamint a hírneves nagykanizsai Szent-Isztvánsört, továbbá Bajor és Baksör különlegességeit. Betegeknél és lábadozóknak mint tápanyógyírt ajánlja az elsőrendű Duplamalátá tápsör különlegességet.

Gyárt ezenfelül legjobb minőségű malátát, etetési és hizlalási célokra pedig malátacsirát és sörtörkölyt.

Árjegyzékkel és fölvilágosítással készséggel szolgálunk.

Telefonszám: 36.

Telefonszám: 36.